

Svetovna razstava v Parizu.

Spisal Jakob Dimnik.

Francози so dandanes najnaprednejši narod na svetu. To so dokazali zopet z letošnjo velikansko svetovno razstavo, ki se razprostira ob levem in desnem bregu reke Seine. Tu najdeš vse, kar je iznašel človekov um in vstvarila človekova roka. Ves svet je zastopan s svojimi najnovejšimi umotvori in iznajdbami v razstavi. Prostor, na katerem so zgradili prekrasne in velikanske palače za razstavo, je podoben velikemu mestu, in da samo obhodiš ta prostor, ti je treba hoditi dve do tri ure. Samo prostor, ki ga zavzemajo razstavna poslopja, meri 460.000 štirijaških metrov, to je štiri desetinke vsega razstavnega prostora. Vsi stroški za razstavo so proračunjeni na 100 milijonov frankov, t. j. blizu 50 milijonov našega denarja.

V razstavni prostor drži 36 vhodov. Najlepši in najveličastnejši je glavni vhod. Temeljni osnutek tega vhoda je enakostraničen trikot. Nad vsako teh

treh strani se vzdiguje širok obok, pokrit s pederito kupolo. Vrh oboka, ki je obrnjen proti velikemu trgu »Place de la Concorde«, moli prednji del ladje, na kateri se vpenja gališki petelin. Ta ladja je znamenje Pariza. Na kupoli se nahaja velika zemeljska obla in na tej pa stoji šest metrov visoka ženska podoba, ki predstavlja mesto Pariz ter kliče vsem narodom: Dobro došli! Ob straneh glavnega oboka stojita dva ozka stolpa. Vsa stavba glavnega vhoda je preprežena s 3116 modrimi, belimi in rdečimi steklenimi krogli, katere so zvečer električno razsvetljene ter napravljajo na gledalca čaroben vtisk. Prostor pod kupolo meri 500 štirijaških metrov. V tem prostoru se nahaja 58 dohodov v razstavo, in v eni uri gre lahko skozi te dohode 60.000 ljudi v razstavo.

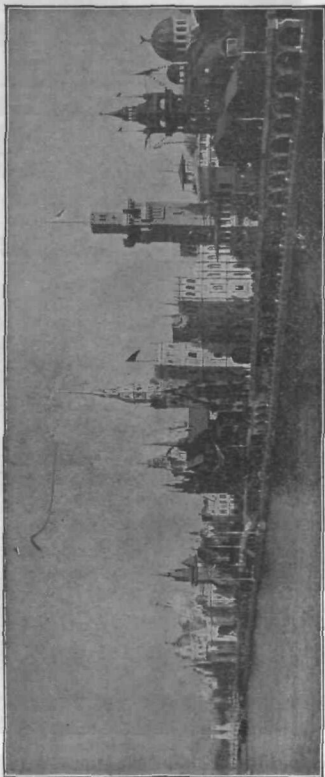
Najumetnejši del vse razstave je prostor na levem bregu reke Seine. Tu se nahajajo v dveh vrstah palače posameznih držav, ki so zastopane v razstavi. Po sredi teh dveh vrst palač drži lepa, široka »cesta narodov«. Na eni strani (ob reki Seine) imajo svoje razstavne palače te-le države, oziroma dežele: Italija, Turčija, Zedinjene države, Avstrija, Bosna in Hercegovina, Ogrska, Anglija, Belgija, Norvegija, Nemčija, Španija, kneževina Monako, Švedija, Grško, Srbija, Rusija in Mehika. Ob nasprotni strani pa: Danska, Portugalska, Peru, Perzija, Luksenburg, Finlandija, Bolgarija in Rumunija.

Največja in najlepša je italijanska palača. Avstrijska palača predstavlja stari dunajski dvor.

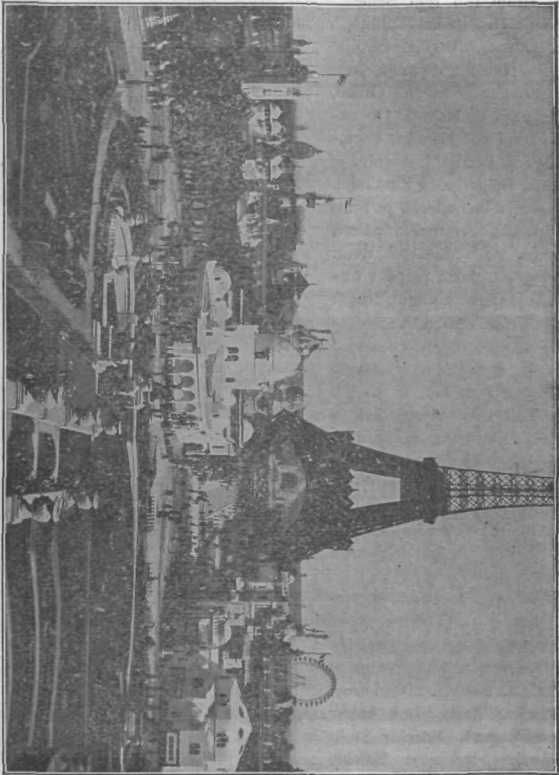
Poleg teh palač je pa v razstavi še mnogo mnogo drugih poslopij. Vsaka stroka skoro ima zase ločeno poslopje. V takozvani naselbinski razstavi so razstavili prav lepa dela narodi, ki so bili še pred nedavnim časom divji, a so danes francoski podložniki. Posebno se odlikuje v tem delu razstave Madagaskar. V stari razstavni palači »Trocadéro« so razstavili svoje pridelke Kitaj, Egipet, Tunis, Japan, Indija in druge države.

Največja zanimivost za vsakega tujca je pa Eiffelov stolp, ki je v istini dandanes najvišji umotvor sveta. Eiffelov stolp je ves iz železa. Visok je 300 metrov, torej štirikrat tako visok kakor Ljubljanski grad. Eiffelov stolp ima ime po inženerju Eiffelu, ki je naredil načrt za ta stolp. Prostor pod stolpom meri en hektar. Ob jasnem vremenu se

vidi nad 100 kilometrov daleč. Eiffelov stolp ima tri oddelke, oziroma nadstropja. Prvi oddelek je visok 60 m. V njem so štiri velike restavracije (gostilne) in krog in krog pa širok hodnik. Drugi oddelek je 115 m visok. Na vrhu je tretji oddelek, ki ga pokriva 250 m² velika steklena kupola. Od tu je prekrasen razgled čez mesto Pariz in okolico. V stolp greš lahko po

stopnicah ali pa po štirih dvigalih, ki dvignejo do prvega nadstropja po 200 ljudi in nadalje pa 50—60 oseb v 6—7 minutah do vrha. Čaroben je Eiffelov stolp zvečer, ko ga razsvetljuje od tal do vrha na tisoče modrih,

belih in rdečih električnih žarnic. Z vrh stolpa pa pošilja velikansko ogledalo luč najdaljšim krajem ter jih za hip razsvetljuje kakor sonce.

V Pariz prihaja dan na dan ogromno število tujcev, da si ogledujejo to razstavo, kakoršne še ni bilo nikjer na svetu. Razstava dela največjo čast francoskemu narodu.